

Saksframlegg

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
24/87	26.11.2024	Formannskapet
	12.12.2024	Kommunestyret

Budsjett 2025

Kommunedirektørens forslag til vedtak

- 1) Driftsbudsjettet for 2025 vedtas som vist i hovedoversiktene
 - «Bevilgningsoversikt drift etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-4 første ledd». Budsjetterte beløp til Generelle driftsinntekter, Netto finansutgifter og Disponering eller dekning av netto driftsresultat er å anse som anslag.
 - «Bevilgningsoversikt drift etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-4 andre ledd». Nettobevilgningene til de enkelte ansvars-/bevilgningsområder er å anse som bindende, med unntak av rammen til kraftrettigheter og bevilgning til finansiering av lønnsoppgjøret 2025 (budsjettert under Tilleggsbevilgninger) som er å anse som anslag.
- 2) Investeringsbudsjettet for 2025 vedtas som vist i hovedoversiktene
 - Bevilgningsoversikt investering etter budsjett- og regnskapsforskriften §5-5 første ledd.
 - Bevilgningsoversikt investering etter budsjett- og regnskapsforskriften §5-5 andre ledd. Bruttobevilgningene til de enkelte investeringstiltakene er å anse som bindende.

- 3) Det tas opp følgende lån i 2025:

Beskrivelse av lån	Låneramme	Avdragstid	Avdragsform
Startlån til videre utlån	Inntil kr. 10 000 000	40 år	Annuitet
Finansiering av investeringer	Inntil kr. 88 538 000	26 år	Serie

- 4) Kommunestyret vedtok i sak 2023/96 at Oppdal kommune skal taksere eiendommene på nytt ved kommunal taksering i løpet av 2024. De nye eiendomsskattetakstene vil danne grunnlag for utskrivning av eiendomsskatt fra og med 2025 (jf. eiendomsskatteloven § 8 A-3 (2)).

Det skal skrives ut eiendomsskatt i 2025 på faste eiendommer i hele Oppdal kommune (esktl. § 2 og § 3 a).

Bruk av skattesatser:

- Den generelle skattesatsen settes til 7 promille (esktl. § 13).
- For bebygde boligeiendommer og fritidseiendommer benyttes 3,65 promille (esktl. § 13 / § 12 a).
- For bygningsløse grunneiendommer benyttes 3,65 promille (esktl. § 12 b).

Det gis følgende fritak i medhold av eiendomsskatteloven § 7:

- Eiendommer til ikke-kommersielle stiftelser/institusjoner som utfører funksjoner som naturlig kan tilligge kommunen/det offentlige (§ 7 a).

Følgende skal fritas:

- Fylkeskommunale skoler
- Fylkeskommunale veier
- Private skoler og barnehager
- Lokaler for velforening, grendalag o.l.
- Klubbhus, idrettsanlegg og haller tilhørende idrettslag og foreninger
- Eiendom som eies og benyttes av politiske partier
- Turisthytter, vandrehjem og hytter eid av interesseorganisasjoner eller forskning/utdanningsinstitusjoner
- Lokaler for religiøse samfunn
- Eldresenter

Eiendom tilhørende andre stiftelser/institusjoner vil bli vurdert fritatt av kommunestyret på grunnlag av søknad.

- Historiske bygninger som er fredet i medhold av kulturminneloven (§ 7 b).
- Nyoppførte boliger fritas i tre (3) år, eller til kommunestyret endrer eller opphever fritaket (§ 7 c).
- Bygninger i verneområder etter forvaltningsplanen for Dovrefjell og Trollheimen, men med unntak av definerte brukssoner jamfør vedtak i kommunestyret sak 07/64 (§ 7 d).

Eiendomsskatten fordeles likt over to innbetalingsterminer (esktl. § 25).

5) Gebyr- og betalingssatser for 2025 vedtas som vist i vedlegg 1 til budsjettdokumentet. Alle satser trer i kraft 1.1.25.

- Gebyrregulativ for plan og byggesaksbehandling, oppmålingstjenester, eierseksjonering, behandling av avløpssaker og konsesjons- og delingssaker vedtas med hjemmel i § 1-2 i forskrift om plan og byggesaksbehandling, oppmålingstjenester, eierseksjonering og behandling av saker og kontroll etter forurensningsloven – Oppdal kommune, Trøndelag, vedtatt av kommunestyret i Oppdal 21.11.24, jfr plan- og bygningsloven § 33-1, lov om eigedomsregistrering § 32, eierseksjonsloven § 15 og forurensningsforskriften §§ 2-12 og 11-4, og forskrift om gebyr for behandling av konsesjons- og delingssaker § 2.
- Gebyrregulativ for feiing og tilsyn med fyringsanlegg vedtas med hjemmel i §4 i Forskrift om gebyr for lovfestet feiing og tilsyn med fyringsanlegg i Oppdal kommune, Trøndelag fylke», vedtatt av Oppdal kommunestyre 2.5.24, gjeldende fra 1.1.25, jfr. (brann- og eksplosjonsvernloven) § 28 og forskrift 17. desember 2015 nr. 1710 om brannforebygging § 17.
- Gebyrregulativ for avfallshåndtering vedtas med hjemmel i § 1-3 og § 3-1 i Forskrift for husholdningsavfall (renovasjonsforskriften), Aure Averøy, Frøya, Heim, Hitra, Kristiansund, Melhus, Midtre Gauldal, Oppdal, Orkland, Rennebu, Rindal, Skaun, Smøla, Sunndal, Surnadal og Tingvoll kommuner, Trøndelag og Møre og Romsdal, jfr. Forurensningsloven § 34.
- Gebyrregulativ for slamhåndtering vedtas med hjemmel i § 1-3 og § 3-1 i Forskrift om tømning av slamavskillere, tette tanker, minirensanlegg mv. (slamforskriften), Aure, Averøy, Frøya, Heim, Hitra, Melhus, Midtre Gauldal, Orkland, Rennebu, Rindal, Skaun og Surnadal kommuner, Trøndelag og Møre og Romsdal, jfr. Forurensningsloven §§ 26 og 34.

- Forskrift om gebyrregulativ avfalls- og slamgebyrer, Oppdal kommune, Trøndelag (FOR-2023-12-14-2321) oppheves fra 1.1.25.
 - Ansvarsområdene plan, byggesak, eierseksjonering, oppmåling, utslippstillatelser, feiing og tilsyn, avfall og slam skal være 100 % selvkostfinansiert.
- 6) Kontrollutvalgets budsjett for 2025, inkludert kjøp av revisjonstjenester og sekretariat-tjenester, vedtas i tråd med forslaget fra kontrollutvalget, jfr. vedlegg 3 til budsjettdokumentet.

Vedlegg

- 1 Budsjett 2025 - kommunedirektørens forslag**
- 2 Vedlegg 1 - Gebyr og betalingssatser 2025**
- 3 Vedlegg 2 - Anslått gebyrutvikling for selvkostområder**
- 4 Vedlegg 3 - Kontrollutvalgets forslag til budsjett for 2025**
- 5 Vedlegg 4 - Oppdal Kirkelige fellesråd, innspill til budsjett 2025**
- 6 Vedlegg 5 - Fra TBRT: Regjeringens ekstratildeling til kommunene, Regjeringens Prop. 1S Tillegg 1 (2024-2025)**
- 7 Vedlegg 6 - Uttalelser fra råd og utvalg - budsjett 2025 (ettersendt 20.11.24)**

Sammendrag:

Saksopplysninger:

Se vedlagte dokument: Kommunedirektørens forslag til budsjett 2025.

I henhold til kommuneloven §14-2 skal kommunestyret selv vedta årsbudsjettet, etter innstilling fra formannskapet. Formannskapets innstilling til årsbudsjett skal offentliggjøres minst 14 dager før kommunestyret behandler årsbudsjettet. Årsbudsjettet er bindende for kommunestyret og underordnede organer (kommuneloven §14-5).

Kommunedirektørens forslag til Budsjett 2025 ble presentert for politiske råd og utvalg 5.11.24. Samme dag ble også budsjettdokumentet offentliggjort på nettsidene til Oppdal kommune. Budsjett 2025 bygger på Økonomiplan 2025-2028, forslag til statsbudsjett 2025 og på innmeldte tiltak fra enhetene. Budsjettet for 2025 viderefører i hovedsak driften i 2024.

Råd og utvalg er gitt anledning til å uttale seg om budsjettforslaget før formannskapet gir sin innstilling til kommunestyret.

Eiendomsskatt - ny allmenn taksering

I 2024 gjennomføres det ny allmenn taksering for å fastsette nye takster som skal danne grunnlaget for utskrivning av eiendomsskatt i Oppdal fra og med 2025.

Statusrapport fra takseringsprosjektet per 23.10.2024:

- Eiendomsbesiktigere har i løpet av en periode på fire måneder befart ca. 7.500 boliger, fritids- og landbrukseiendommer. Det er lagt ned en betydelig innsats i å ta bilder og registrere opplysninger om den enkelte bygning på eiendommene.
- ESKAN AS er i gang med befaring og taksering av ca. 260 næringseiendommer.
- I tillegg skal ubebygde tomter for bolig, fritid og næring takseres, dette skjer uten befaring.
- Eiendomsskattekontoret arbeider fortløpende med kontroll av dokumentasjon fra befaring

- Matrikkelførere i avdeling for Plan og Forvaltning (PoF) har startet arbeidet med korrigerende av matrikkelen, det offentlige eiendomsregisteret.
- Sakkyndig nemnd har jevnlig møter der takstberegninger gjennomgås og det arbeides med retningslinjene som beskriver metoden for taksering for eiendomsskatt i den kommende tiårsperioden. Målet er at den grovkornede takseringsmetoden skal treffe oppdaterte markedsverdier så godt som mulig. Justering av retningslinjer vil pågå helt fram til takstene skal vedtas innen utskrivning av skatt for 2025 (frist 1.mars 2025).
- Eiendommenes takst baseres på status per 01.01.2025, jamfør eiendomsskatteloven (esktl). Eiendommer med registrerte endringer innen 31.12.2024 vil derfor bli taksert og om nødvendig befart på nytt.
- Prosjektet forløper tidsmessig som planlagt og kostnadene til gjennomføring av takseringsprosjektet er innenfor de budsjetterte rammene.

Sakkyndig nemnd har jevnlig arbeidsmøter der det arbeides med retningslinjene for taksering som skal gjelde i den kommende 10-årsperioden. Takster som er klare for utvalgsbehandling legges fram for nemnda med forbehold om endringer etter senere justering av retningslinjer. Endelige retningslinjer vedtas innen februar 2025 med påfølgende takstvedtak for alle eiendoms kategorier.

Det er ikke mulig å forutsi eksakt hvor stort skattegrunnlaget blir når budsjettet for 2025 skal vedtas i desember 2024. Det skyldes at 2025 er det første året i en ny 10-årsperiode og de nye takstene blir først ferdigstilt og vedtatt i januar/februar 2025. Promillesatsene for eiendomsskatt i budsjettvedtaket for 2025 er derfor lik tidligere års satser:

- ✓ 3,65 promille for bebygd bolig- og fritidseiendom, boligdelen av gardsbruk og husløse grunneiendommer.
- ✓ For øvrige eiendommer er skattesatsen 7 promille
- ✓ Det blir skrevet ut eiendomsskatt i hele kommunen
- ✓ Følgende eiendommer er fritatt for eiendomsskatt:
 - Eiendommer til ikke-kommersielle stiftelser/institusjoner som utfører funksjoner som naturlig kan tilligge kommunen / det offentlige (esktl §7a)
 - Historiske bygninger som er fredet i medhold av kulturminneloven (esktl §7b)
 - Boliger som blir brukt til helårsbolig de 3 første årene etter oppføring (esktl §7c)
 - Bygninger i verneområder etter forvaltningsplanen for Dovrefjell og Trollheimen, men med unntak av definerte brukssoner, jfr. vedtak i kommunestyret sak 07/64 (esktl 7d)

Det legges fram en sak for kommunestyret 30. januar 2025 med korrigerende av skattesatsene i den hensikt å oppnå størst mulig samsvar mellom utskrevet eiendomsskatt for 2025 og budsjettert inntekt fra eiendomsskatt i 2025. Det er budsjettert med 41,4 millioner kroner i eiendomsskatteinntekter i 2025.

Eiendomsskatten er en del av Oppdal kommunes frie inntekter. Eiendomsskatten gjør det mulig for Oppdal kommune å bl.a. gjennomføre avsetning til infrastrukturfondet, gi tilskudd til frivillige lag / organisasjoner, gjennomføre tiltak for myke trafikanter, tilrettelegge for turløyper og friluftstiltak, drift av kulturhuset samt finansiere ekstra legehjemler som følge av økende antall innbyggere / fritidsboliginbyggere.

Vurdering

Konklusjon og anbefaling:

Kommunedirektøren anbefaler at kommunestyret vedtar kommunedirektørens forslag til budsjett for 2025.